

חוק החמרים המסוכנים, תשנ"ג-1993

הגדרות

1. בחוק זה –

"אחראי רעלים" – כמשמעותו בסעיף 3(ג);

"אירוע חומרים מסוכנים" – התרחשות בלתי מבוקרת או תאונה, שמעורב בה חומר מסוכן, הגורמת או העלולה לגרום סיכון לאדם או לסביבה, לרבות שפך, דליפה, פיזור, פיצוץ, התאיידות, דליקה;

"האסדרה האירופית" – ההסדרים המקובלים באסדרה הנוהגת במדינות האיחוד האירופי, כתוקפה מעת לעת, לעניין עיסוק טעון היתר, ובכלל זה בדירקטיבות, תקנות, מודלים, שיטות, תקנים ונהלים מקצועיים;

"דמי פיגורים" ו"ריבית שקלית" – כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה;

"חוק פסיקת ריבית והצמדה" – חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961;

"גוף הצלה" – (נמחקה)

"גישה סביבתית משולבת" – בחינת כלל ההיבטים הסביבתיים הנוגעים לעיסוק טעון היתר, לרבות השפעות הדדיות בין מרכיבי הסביבה השונים, לשם הגנה על הסביבה או על בריאות הציבור לפי חוק זה או לשם הבטחת איכות נאותה של הסביבה ומניעת מפגעים ומטרדים לפי חוק רישוי עסקים, והכול כדי להשיג רמה גבוהה של הגנה על הסביבה בכללה;

"היתר", "היתר רעלים" – היתר שניתן לפי הוראות חוק זה לעיסוק ברעל;

"היתר פליטה אחוד" – כהגדרתו בחוק אוויר נקי;

"היתר רעלים אחוד" – כהגדרתו בסעיף 3טז;

"היתר רעלים ברמה א'" – היתר לעניין עיסוק בסוגי פעילויות כמפורט בחלק א' או ב' לתוספת השלישית, בטור א' שבהם, בהיקף, בהספק, בכושר ייצור, בכמויות או ביחידות מדידה אחרות בערכים המפורטים בטור ב' לצידו;

"היתר רעלים ברמה ב'" – היתר לעניין עיסוק בסוגי פעילויות כמפורט בחלק א' או ב' לתוספת השלישית, בטור א' שבהם, בהיקף, בהספק, בכושר ייצור, בכמויות או ביחידות מדידה אחרות בערכים המפורטים בטור ד' לצידו בחלק א' לתוספת השלישית או בטור ג' לצידו בחלק ב' לתוספת האמורה;

"חומר מסוכן" – רעל או כימיקל מזיק;

"חוק אוויר נקי" – חוק אוויר נקי, התשס"ח-2008;

"חוק חופש המידע" – חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998;

"חוק המרכז לגביית קנסות" – חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995;

"חוק סדר הדין הפלילי" – חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982;

"חוק העונשין" – חוק העונשין, התשל"ז-1977;

"כימיקל מזיק" – כל חומר מן החמרים המפורטים בתוספת הראשונה, ובכלל זה תערובת, חומר גלם, מוצר, מוצר לוואי, שאריות, פסולת או חומרי ביניים, המכילים חומר כאמור;

"ממונה" – מי שהשר הסמיכו להיות ממונה לענין חוק זה;

"ממונה על אירוע חומרים מסוכנים" – (נמחקה)

"המנהל" – הממונה הבכיר על האכיפה במשרד להגנת הסביבה, הכפוף ישירות למנהל הכללי של המשרד;

"מעשה" – לרבות מחדל;

"מצרך" – לרבות חומר גלם;

"מקום עיסוק" – מיתקן או מערך מיתקנים, נייח או נייד, לרבות מכונה, מכשיר או חפץ, או קו להולכה, לחלוקה או להספקה, וכן מקום או כלי תחבורה, שבהם או באמצעותם מתבצע או עתיד להתבצע עיסוק בחומר מסוכן;

"המשרד" – המשרד להגנת הסביבה;

"סמי מרפא" ו"רעל רפואי" – כהגדרתם בפקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א-1981;

"עוסק" – כל אחד מאלה:

(1) מי שמחזיק במקום העיסוק, מנהל את העיסוק או שבידו השליטה בעיסוק, בין בעצמו ובין באמצעות אחר מטעמו; לענין זה, "שליטה" – היכולת לקבוע, בין מכוח זכות חוקית ובין בשל מצב הדברים בפועל, את אופן ביצוע העיסוק;

(2) בעל היתר או רישיון הדרושים לפי כל דין להפעלתו של העיסוק או לשימוש בו או מי שמוטלת עליו חובה לקבל היתר או רישיון כאמור;

"עיסוק" – לרבות יצור, יבוא, ייצוא, טיפול לרבות טיפול בפסולת, אריזה, מסחר, ניפוק, העברה, אחסנה, החזקה ושימוש;

"פסולת חומרים מסוכנים" – חומר מכל סוג או צורה המכיל חומר מסוכן, המסולק או מיועד לסילוק או שיש לסלקו לפי הוראות כל דין;

"רעל" – כל חומר מן החמרים המפורטים בתוספת השניה, ובכלל זה תערובת, חומר גלם, מוצר, מוצר לוואי, שאריות, פסולת או חומרי ביניים, המכילים חומר כאמור;

"תכונת סיכון", לעניין חומר – תכונה או מאפיין של חומר, המנויים בתוספת הרביעית, העלולים להזיק לאדם או לסביבה, או לסכנם, בכל מצב צבירה של החומר ובכל רמת סיכון;

"השר" – השר להגנת הסביבה.

חובת רישוי

2. (בוטל)

היתר רעלים

3. (א) לא יעסוק אדם ברעלים אלא אם כן יש בידו היתר רעלים מאת הממונה; הוראה זו לא תחול על רוקח מורשה העוסק ברעלים רפואיים לצרכי רפואה בבית מרקחת או בעסק שעיקר עיסוקו סמי מרפא או רעלים רפואיים או על עסק המוכר תכשירים בלא מרשם, כהגדרתם בפקודת הרוקחים, אף אם המכירה נעשית שלא בבית מרקחת.

(ב) בהיתר רעלים יפורטו מסחרו של בעל ההיתר, הרעלים שהוא רשאי לסחור בהם ומטרת השימוש בהם; אין בהיתר כדי להתיר סחר או יבוא של סם מסוכן כמשמעותו בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973.

(ג) היתר רעלים יינתן רק למבקש שידוע כאדם הגון ולאחר שהוכיח להנחת דעתו של נותן ההיתר שהוא יודע קרוא וכתוב ושהוא מודע היטב לתכונות המסוכנות של אותם רעלים.

(ד) תוקפו של היתר רעלים יהיה לשנה אחת, לשנתיים, לשלוש או לתקופה הפחותה משנה או העולה על שלוש שנים, בהתאם לאמות מידה, ובכללן סוג המפעל, סוג הרעל וכמות הרעל, הכל כפי שקבע השר.

(ה) הממונה רשאי להתנות את מתן היתר הרעלים בתנאים מיוחדים שיש לקיימם לפני מתן ההיתר, כן רשאי הוא לקבוע בהיתר תנאים מיוחדים, ורשאי הוא, בכל עת, להוסיף או לגרוע מהם, הכל על מנת להגן על הסביבה או על בריאות הציבור.

(ו) הממונה רשאי לבטל, בכל עת, היתר רעלים, מהטעמים המנויים בסעיף קטן (ה); לא

יבטל הממונה היתר רעלים אלא לאחר שנתן לבעל ההיתר הזדמנות להשמיע את טענותיו.

רעלים מיובאים

4. לא ימסור המכס רעלים המוכנסים לישראל אלא לאחד מאלה בלבד –

(1) לבעל היתר רעלים;

(2) למי שיש לו הרשאה בכתב מאת הממונה.

פנקסי רעלים

5. (א) בעל היתר רעלים ינהל פנקסי רעלים לפי הטופס שבתוספת השלישית ובהם יירשמו כל קניה ומכירה של רעלים.

(ב) בפנקס הקניות יפורטו תאריכה של כל קניה, החמרים שנקנו, כמותם וכן שמו של האדם שממנו נתקבלו.

(ג) בפנקס המכירות יפורטו תאריכה של כל מכירה, תיאורו של הרעל שנמסר וכמותו, השימוש לו הוא מיועד ושמו ומענו של הקונה.

(ד) כל רישום בפנקס המכירות ייעשה בזמן מסירת הרעל והקונה יחתום בצדו של הרישום; היתה המכירה לפי הזמנה בכתב תישמר ההזמנה במקום החתימה.

(ה) אין למחוק או לשנות ברישום בפנקס ואין להוסיף עליו; העסקאות יירשמו בזו אחר זו ויצויינו במספרים סידוריים.

(ו) נפלה טעות סופר, אפשר להביא תיקון בשולי הפנקס אך אין לתקן את הרישום המקורי.

(ז) העברת רעלים מבית עסקו הסיטוני של בעלם אל בית עסקו הקמעוני, תירשם בפנקסים של שני בתי העסק כאילו נעשה מכר.

(ח) הפנקסים יישמרו ויהיו פתוחים לביקורתו של הממונה או של עובד ציבור שהוא הרשה לכך בכתב, שלוש שנים מיום הרישום האחרון בהם.

החסנת רעלים

6. (א) רעלים יאוחסנו תחת מנעול ובריוח ויישמרו בנפרד מחמרים לא רעלים.

(ב) על מכלים וצורות המכילים רעלים יותוו ברורות שמו של החומר והמלה "רעל" בעברית, בערבית ובאנגלית.

(ג) לא יאוחסנו, לא יוצגו למכירה ולא יימכרו צרכי מזון או משקה בבית עסק רשוי לסחר ברעלים; הוראה זו לא תחול על רוקחים מורשים לגבי מכירה בצורות חתומים של צרכי מזון פטנטיים או צרכי מזון שהם מייצרים ומוכרים.

מכירת ארסן

7. (בוטל)

מכירת רעלים בידי סיטונאים

8. בעל היתר רעלים שהוא סיטונאי או יצרן של רעלים –

(1) לא ימכור רעלים אלא למי שהוא בעל היתר רעלים;

(2) לא יעסוק במכירה קמעונית אלא אם כן בית עסקו הקמעוני מופרד ושונה מבית עסקו הסיטוני ורשוי בנפרד;

(3) לא יעסוק בעירוב, בהרכבה או בהכנה של רעלים, אלא בהדרכתו ובפיקוחו האישיים של איש מקצוע שהרשהו הממונה.

מכירת רעלים בידי קמעונאים

9. (בוטל)

סיווג רעלים

10. השר רשאי בתקנות –

(1) לסווג רעלים, לפי מטרת שימושם, דרגות רעילותם או מידת הסכנה הכרוכה בשימושם, או לפי שיקולים אחרים;

(2) לפטור רעלים או סוגים מהם מתחולתן של הוראות מסוימות של חוק זה;

(3) לקבוע לגבי רעלים או סוגים שלהם הוראות בדבר ייצורם, ייבואם, ייצואם, אריזתם, המסחר בהם, ניפוקם, העברתם, החסנתם, החזקתם והשימוש בהם.

שינוי תוספות והחלפתן

11. השר רשאי, בצו –

(1) לשנות את רשימת החמרים המפורטים בתוספת הראשונה או בתוספת השניה, וכן להחליף את התוספות האמורות כולן או חלקן;

(2) באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת – לשנות את התוספת השלישית, התוספת הרביעית והתוספת החמישית, ובהסכמת שר המשפטים ואישור הוועדה האמורה – לשנות את התוספת השישית.

התקנת תקנות

12. השר רשאי להתקין תקנות בדבר –

(1) הטיפול בחמרים מסוכנים והשימוש בהם, ייצורם, ייבואם, ייצואם, אריזתם, המסחר בהם, ניפוקם, העברתם, החסנתם והחזקתם, ובכלל זה הוראות לעניין ניטור, דיגום, דיווח, רישום ותיעוד, וכן הטיפול בפסולת חומרים מסוכנים וסיווג חומרים מסוכנים לפי השיקולים האמורים בסעיף 10(1);

(א1) תנאי כשירות שעוסק או מי מטעמו או אחראי רעלים נדרש לעמוד בהם, ובכלל זה הידע המקצועי המספר כאמור בסעיף 3(ג), ההשכלה, ההכשרה והניסיון, וכן חובת השתלמות הנדרשים מעוסק כאמור או מאחראי רעלים; תקנות לפי פסקה זו טעונות אישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת;

(2) כל דבר אחר לפי חוק זה הטעון הסדר.

סייג לסמכויות

13. (א) לא ישתמש השר בסמכויותיו לפי סעיפים 10, 11 ו-12 אלא לאחר התייעצות עם שר הבריאות וכן –

(1) לגבי חמרים המשמשים לחקלאות – עם שר החקלאות ושר העבודה והרווחה;

(2) לגבי חמרים המשמשים לתעשייה – עם שר התעשייה והמסחר ושר העבודה והרווחה.

(ב) פנה השר להתייעצות כאמור בסעיף קטן (א) לשר מהשרים האמורים באותו סעיף קטן, ולא השיב אותו השר בכתב לפנייתו בתוך 60 ימים מיום שנמסרה לו הפנייה, יראו את חובת ההתייעצות בתום התקופה האמורה כאילו קוימה.

אגרות

14. השר רשאי לקבוע בצו, באישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת –

(1) אגרה בעד היתר רעלים או חידוש, בעד בקשה להיתר רעלים, בקשה לחידושו ובקשה לעריכת שינוי הפעלה משמעותי, בעד הגשת השגה ובעד היתרים אחרים או אישורים לפי חוק זה;

(2) אגרה בעד בדיקות ומתן תעודות וחידושן לפי חוק זה והתקנות על פיו.

היטל על סילוק פסולת חומרים מסוכנים

14א. (א) בסעיף זה –

"מחזיק", לענין פסולת חומרים מסוכנים – מי שבבעלותו, בחזקתו, בהשגחתו או בפיקוחו מצויה פסולת חומרים מסוכנים;

"סילוק", לענין פסולת חומרים מסוכנים – כל אחד מאלה, הנעשה במקום המיועד לכך על פי דין:

(1) הטמנת פסולת חומרים מסוכנים;

(2) החדרת פסולת חומרים מסוכנים לתת הקרקע;

(3) שריפת פסולת חומרים מסוכנים בדרך שאין בה הפקת משאבים;

"פסולת חומרים מסוכנים" – (נמחקה)

(ב) השר, בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, יקבע היטל על סילוק פסולת חומרים מסוכנים, שיוטל על מי שמחזיק בפסולת חומרים מסוכנים או שמסלק פסולת כאמור, והכל לשם מניעת היווצרות פסולת חומרים מסוכנים או צמצומה, וכדי לעודד הליכי מיחזור או השבה של פסולת כאמור או הפקת משאבים ממנה.

(ג) בתקנות לפי סעיף קטן (ב) יקבע השר, בין השאר, את שיעור ההיטל, אופן תשלומו, הצמדתו ודרכי גבייתו, ורשאי הוא לקבוע, כאמור באותו סעיף קטן –

(1) שיעורי היטל שונים, בהתחשב, בין השאר באלה:

(א) סוג או כמות פסולת החומרים המסוכנים;

(ב) מקום הסילוק המיועד ואופן הסילוק;

(ג) מידת הסיכון לאדם ולסביבה;

(ד) קיום חלופות ישימות לטיפול בפסולת חומרים מסוכנים, לפי עדיפותן מבחינה סביבתית;

(2) פטור לסוגי מסלקי פסולת שונים.

(ד) על גביית היטל לפי סעיף זה יחול חוק המרכז לגביית קנסות.

הודעה על כוונת חיוב בעיצום כספי

14ב. היה למנהל יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה המנויה בסעיף 14ה (בחוק זה – מפר) רשאי הוא למסור לו הודעה על כוונה להטיל עליו עיצום כספי (בחוק זה – הודעה על כוונת חיוב); בהודעה כאמור יציין המנהל, בין השאר את אלה:

(1) המעשה המהווה את ההפרה;

(2) שיעור העיצום הכספי והמועד לתשלומו;

(3) זכותו של מפר לטעון את טענותיו לפני המנהל לפי הוראות סעיף 14ג;

(4) שיעור התוספת על העיצום הכספי בהפרה נמשכת או חוזרת לפי הוראות סעיף 14ז.

זכות טיעון

14ג. מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב רשאי להגיש את טענותיו, בכתב, למנהל, לעניין הכוונה להטיל את העיצום הכספי ולעניין שיעורו, בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה.

דרישת תשלום

14ד. (א) המנהל יחליט, לאחר ששקל את הטענות שהוגשו לו לפי סעיף 14ג, אם להטיל על המפר עיצום כספי, ורשאי הוא להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 14ו.

(ב) (1) החליט המנהל לפי הוראות סעיף קטן (א) להטיל עיצום כספי, ימסור למפר דרישה לשלם את העיצום הכספי (בחוק זה – דרישת תשלום); בדרישת תשלום יציין המנהל, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן כאמור בסעיף 14ט והמועד לתשלום;

(2) היה המפר תאגיד, ייקבע סכום העיצום הכספי בהתאם למחזור המכירות שלו כאמור בסעיף 14ה; לא היה בידי המנהל מידע בדבר מחזור המכירות של המפר, רשאי הוא לדרוש מהמפר מידע ופרטים נוספים הדרושים לדעתו לשם קביעת מחזור המכירות; לא הוכח מחזור המכירות של המפר כאמור, רשאי המנהל לקבוע אותו לפי מיטב שפיטתו;

(3) החליט המנהל לפי הוראות סעיף קטן (א) שלא להטיל עיצום כספי, ימסור הודעה על כך למפר.

(ג) לא הגיש המפר את טענותיו לפי הוראות סעיף 14ג, בתוך 30 ימים מיום שנמסרה לו ההודעה על כוונת חיוב, יראו הודעה זו, בתום 30 הימים האמורים, כדרישת תשלום שנמסרה למפר במועד האמור.

סכום העיצום הכספי

14ה. סכום העיצום הכספי יהיה כמפורט להלן, לפי העניין:

(1) בשל אי-ניהול פנקס רעלים, בניגוד להוראות סעיף 5 – 64,490 שקלים חדשים;

(2) בשל עיסוק ברעלים בניגוד להוראות היתר כאמור בסעיף 3, אחסון רעלים ושמירתם בניגוד להוראות סעיף 6, או מכירת רעלים, בניגוד להוראות סעיף 8 –

(א) ליחיד – 64,490 שקלים חדשים;

(ב) לתאגיד שמחזור המכירות השנתי שלו אינו עולה על 250 מיליון שקלים חדשים – 257,940 שקלים חדשים;

(ג) לתאגיד שמחזור המכירות השנתי שלו עולה על 250 מיליון שקלים חדשים ואינו עולה על 500 מיליון שקלים חדשים – 515,890 שקלים חדשים;

(ד) לתאגיד שמחזור המכירות השנתי שלו עולה על 500 מיליון שקלים חדשים – 1,031,770 שקלים חדשים.

סכומים מופחתים

14. (א) המנהל אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בחוק זה, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).

(ב) השר, בהסכמת שר המשפטים, רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ושיקולים שבשלהם יהיה ניתן להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהקבוע בחוק זה, בשיעורים שיקבע.

הפרה נמשכת והפרה חוזרת

14. (א) בהפרה נמשכת ייוסף על העיצום הכספי החלק העשרים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.

(ב) בהפרה חוזרת ייוסף על העיצום הכספי שהיה ניתן להטיל בשלה אילו היתה הפרה ראשונה, סכום השווה לעיצום הכספי כאמור; לעניין זה, "הפרה חוזרת" – הפרת הוראה המנויה בסעיף 14, בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה, שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי או שבשלה הורשע המפר.

המועד לתשלום העיצום הכספי

14. העיצום הכספי ישולם בתוך 60 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 14.ד.

14ט. (א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת דרישת התשלום, ולגבי מפר שלא הגיש את טענותיו כאמור בסעיף 14ג – ביום מסירת ההודעה על כוונת החיוב; הוגשה עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים, ובית המשפט הורה על עיכוב תשלומי של העיצום הכספי – יהיה העיצום הכספי לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בעתירה.

(ב) סכומי העיצום הכספי כאמור בסעיף 14ה יתעדכנו ב-1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון), בהתאם לשיעור עליית המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ביום העדכון בשנה שקדמה לו, ולעניין יום העדכון הראשון – לעומת המדד שהיה ידוע ביום תחילתו של חוק הגנת הסביבה (המזהם משלם) (תיקוני חקיקה), התשס"ח-2008; הסכום האמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים; לעניין זה, "מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

(ג) הודעה על סכום העיצום הכספי המעודכן לפי סעיף קטן (ב), תפורסם ברשומות.

ריבית שקלית ודמי פיגורים

14י. לא שולם עיצום כספי במועד, ייוספו עליו לתקופת הפיגור ריבית שקלית ודמי פיגורים, עד לתשלומי, ויחולו הוראות חוק פסיקת ריבית והצמדה, בשינויים המחויבים.

גביה

14יא. עיצום כספי ייגבה לקרן לשמירת הניקיון.

עתירה

14יב. (א) אין בהגשת עתירה לבית המשפט לעניינים מינהליים על דרישה לתשלום עיצום כספי לפי חוק זה, כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי, אלא בהסכמת המנהל או אם בית המשפט הורה על כך.

(ב) התקבלה עתירה כאמור בסעיף קטן (א) לאחר ששולם עיצום כספי, יוחזר הסכום ששולם בתוספת ריבית שקלית מיום תשלומי ועד יום החזרתו ויחולו הוראות חוק פסיקת ריבית והצמדה לעניין ריבית זו, בשינויים המחויבים.

14ג. (א) הטיל המנהל עיצום כספי לפי חוק זה, יפרסם באתר האינטרנט של המשרד את הפרטים שלהלן, בדרך שתבטיח שקיפות לגבי הפעלת שיקול דעתו בקבלת ההחלטה להטיל עיצום כספי:

(1) דבר הטלת העיצום הכספי;

(2) מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי, מועד ביצוע ההפרה ונסיבות ההפרה;

(3) סכום העיצום הכספי שהוטל;

(4) הופחת העיצום הכספי – הנסיבות שבשלהן הופחת סכום העיצום הכספי ושיעורי ההפחתה;

(5) פרטים על אודות המפר, הנוגעים לעניין;

(6) שמו של המפר – אם הוא תאגיד.

(ב) הוגשה עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים על החלטת המנהל להטיל עיצום כספי או הוגש ערעור על פסק דין בעתירה כאמור, יפרסם המנהל, לפי סעיף קטן (א), את דבר הגשת העתירה או הערעור ואת תוצאותיהם.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א)(6), רשאי המנהל לפרסם את שמו של מפר שהוא יחיד, לאחר שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו לעניין זה, אם סבר שהדבר נחוץ לצורך אזהרת הציבור; ההזדמנות לטעון טענות לפי סעיף קטן זה יכול שתינתן למפר במסגרת זכות הטיעון לפי סעיף 14ג, ובלבד שהמנהל הודיע למפר על כוונתו לפרסם את שמו, בהודעה על כוונת חיוב לפי סעיף 14ב.

(ד) על אף האמור בסעיף זה, לא יפרסם המנהל פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית מנועה מלמסור לפי סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, וכן רשאי הוא שלא לפרסם פרטים לפי סעיף זה, שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור.

(ה) פרסום לפי סעיף זה בעניין עיצום כספי שהוטל על תאגיד, יהיה לתקופה של ארבע שנים, ובעניין עיצום כספי שהוטל על יחיד – לתקופה של שנתיים.

(ו) השר רשאי לקבוע דרכים נוספות לפרסום הפרטים האמורים בסעיף זה.

שמירת אחריות פלילית

14ד. (א) תשלום עיצום כספי לא יגרע מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה המנויה בסעיף 14ה, ואולם אם נמסרה למפר דרישת תשלום כאמור בסעיף 14ד לא תוגש קובלנה כאמור בסעיף 15ב.

(ב) הוגש נגד אדם כתב אישום בשל מעשה שבשלו ניתן להטיל עיצום כספי, לא יחויב בשלו בתשלום עיצום כספי, ואם שילם – יוחזר לו הסכום ששולם בתוספת ריבית שקלית מיום תשלומו עד יום החזרתו, ויחולו הוראות חוק פסיקת ריבית והצמדה לעניין ריבית זו, בשינויים המחויבים.

עיצום כספי בשל הפרה לפי חוק זה ולפי חוק אחר

14טו. על מעשה אחד המהווה כמה הפרות של הוראות לפי חוק זה המנויות בסעיף 14ה, או הוראות לפי חוק אחר, לא יוטל יותר מעיצום כספי אחד.

עונשין

15. (א) העושה אחד מאלה, דינו – מאסר ששה חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה על ידי תאגיד, דינו – כפל הקנס האמור:

(1) אינו מנהל פנקס רעלים בהתאם להוראות סעיף 5;

(א1) מבצע עיסוק ברעל שלא בהתאם לדרישה שקבע השר בתקנה מהתקנות לפי סעיף 12 לעניין ניטור, דיגום, דיווח, רישום ותיעוד, ושמירתם של רישום ותיעוד כאמור, המנויה בחלק א' לתוספת השישית, בניגוד להוראות סעיף 5;

(ב1) עושה אחד מאלה, בניגוד להוראות סעיף 6:

(א) אינו מקיים דרישה שקבע השר לעניין אריזה או סימון או אינו מחזיק בגיליון בטיחות בהתאם לדרישה שקבע השר בתקנה מהתקנות לפי סעיף 10(3) או 12, המנויה בחלק א' לתוספת השישית;

(ב) מאחסן רעלים שלא בהתאם לדרישה שקבע השר בתקנה מהתקנות לפי סעיף 10(3) או 12, המנויה בחלק א' לתוספת השישית;

(ד1) מבצע עיסוק ברעל, מטפל ברעל או בפסולת חומרים מסוכנים או משתמש ברעל, בניגוד לתקנה מהתקנות לפי סעיף 10(3) או 12, המנויה בחלק א' לתוספת השישית;

(2) מסרב להציג את היתר הרעלים בפני מי שנכנס לחצרים מכוח סעיף 16.

(א1) העושה אחד מאלה, דינו – מאסר שנה או כפל הקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה על ידי תאגיד, דינו – ארבע פעמים הקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין:

(1) מאחסן רעלים שלא בהתאם לדרישה שקבע השר בתקנה מהתקנות לפי סעיף 10(3) או 12, המנויה בחלק ב' לתוספת השישית, בניגוד להוראות סעיף 6;

(2) מבצע עיסוק ברעל, מטפל בו או בפסולת חומרים מסוכנים או משתמש ברעל, בניגוד לתקנה מהתקנות לפי סעיף 10(3) או 12, המנויה בחלק ב' לתוספת השישית.

(א2) העושה אחד מאלה, דינו – מאסר שנתיים או שלוש פעמים הקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה על ידי תאגיד, דינו – שש פעמים הקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין:

(2) מאחסן רעלים שלא בהתאם לדרישה שקבע השר בתקנה מהתקנות לפי סעיף 10(3) או 12, המנויה בחלק ג' לתוספת השישית, בניגוד להוראות סעיף 6;

(3) מבצע עיסוק ברעל, מטפל בו או בפסולת חומרים מסוכנים, משתמש ברעל, בניגוד לתקנה מהתקנות לפי סעיף 10(3) או 12, המנויה בחלק ג' לתוספת השישית.

(ב) העושה אחד מאלה, דינו – מאסר שלוש שנים או שלוש פעמים הקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, ואם נעברה העבירה על ידי תאגיד, דינו – שש פעמים הקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין:

(1) עוסק ברעלים ללא היתר רעלים בניגוד להוראות סעיף 3;

(2) אינו מקיים או מפר תנאים שניתנו בהיתר רעלים בהתאם להוראות סעיף 3;

(3) מוסר פרטים כוזבים בקשר להיתר רעלים או כותב פרטים כוזבים בפנקס הרעלים בניגוד להוראות סעיף 5;

(4) מוכר רעלים למי שאינו בעל היתר רעלים בניגוד להוראות סעיף 8;

(5) אינו מבצע צו פינוי רעלים לפי הוראות סעיף 16א;

(6) מאחסן רעלים שלא על פי הוראות שניתנו לו לפי חוק זה.

(ג) העובר עבירה כאמור בסעיפים קטנים (א) עד (ב), באופן או בנסיבות מחמירות שכתוצאה מהם נגרם או עלול להיגרם נזק או זיהום ממשי של הסביבה או עבירה כאמור בסעיף קטן (ב)(1) עד (3) בעיסוק הטעון היתר רעלים אחוד לפי הוראות סעיף 3טז, דינו – מאסר שלוש שנים או כפל הקנס שבית המשפט היה רשאי להטיל עליו לפי הוראות סעיף זה, בשל העבירה שבה הורשע, ואם נעברה העבירה על ידי תאגיד, דינו – שמונה פעמים הקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין.

(ד) היתה העבירה עבירה נמשכת, רשאי בית המשפט להטיל קנס נוסף, בשיעור של חמישה אחוזים מסכום הקנס הקבוע לאותה עבירה, לכל יום שבו נמשכת העבירה מעבר לתקופת הזמן שנקבעה בצו פינוי הרעלים לפי סעיף 16א או מעבר לתקופת הזמן שנקבעה בהתראה ושתחילתה עם מסירתה; לענין זה, "התראה" – התראה בכתב ממי שהשר הסמיכו לענין זה.

(ה) הורשע אדם, בתוך שנתיים, פעם נוספת בעבירה לפי סעיף זה, דינו – מאסר כאמור בסעיף קטן (א), (א1), (א2), (ב) או (ג), לפי הענין, או כפל הקנס שבית המשפט היה רשאי להטיל עליו, לפי הוראות סעיף זה, בשל העבירה שבה הורשע.

(ו) עבירה לפי סעיף זה היא מסוג העבירות של אחריות קפידה.

(ז) קנס שהוטל בשל עבירה לפי חוק זה ישולם לקרן לשמירת הנקיון כמשמעותה בחוק שמירת הנקיון, התשמ"ד-1984 (בחוק זה – הקרן לשמירת הנקיון).

(ח) (1) בשל עבירה שעבר אדם לפי סעיפים קטנים (א1) עד (ג), שכתוצאה ממנה השיג טובת הנאה או רווח, לעצמו או לאחר, רשאי בית המשפט להטיל עליו קנס בשיעור טובת ההנאה או הרווח שהשיג כאמור, נוסף על כל עונש אחר;

(2) לעניין סעיף קטן זה, "טובת הנאה" – לרבות הוצאה שנחסכה;

(3) אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 63 לחוק העונשין.

סמכויות בית משפט

15א. (א) הוגשו כתב אישום או קובלנה בשל עבירה לפי חוק זה, רשאי בית משפט ליתן צו עשה, צו אל תעשה, וכל סעד אחר, ככל שיראה לנכון בנסיבות שלפניו, לרבות לביצוע צו פינוי רעלים לפי סעיף 16א, והכל כדי למנוע, להפסיק או לצמצם את העבירה.

(ב) על צווים שהוציא בית המשפט לפי סעיף קטן (א) יחולו הוראות סעיף 20כג(ב) עד (ח) לחוק המים, התשי"ט-1959, בשינויים המחויבים.

(ג) בית משפט שהרשיע אדם בעבירה לפי סעיף זה רשאי בגזר הדין, בנוסף לכל עונש שיטיל, לחייבו בתשלום ההוצאות שהוצאו להסרת המפגע, אם הגיש התובע או מי שהוציאן בקשה לבית המשפט.

(ד) הורשעו בעבירה יותר מאדם אחד, רשאי בית המשפט בהחלטה כאמור, להטיל את תשלום ההוצאות על כולם או על חלקם, יחד או לחוד, או לחלק את התשלום ביניהם, הכל כפי שייראה לו בנסיבות הענין.

(ה) בנוסף לעונשים הקבועים בסעיף 15, רשאי בית המשפט, לאחר שהרשיע אדם שעבר על הוראה לפי חוק זה או שהפר תנאי בהיתר רעלים שניתן לו, להורות על שלילת היתר רעלים לצמיתות או לתקופה שיקבע.

קובלנה

15ב. (א) על עבירה לפי חוק זה רשאים המנויים להלן להגיש קובלנה כאמור בסעיף 68 לחוק סדר הדין הפלילי:

(1) כל אדם – לגבי עבירה שנעברה ברשות היחיד שלו או שגרמה לו נזק;

(2) רשות מקומית – לגבי עבירה שנעברה בתחומה;

(3) כל אחד מהגופים הציבוריים והמקצועיים הקבועים בתוספת לחוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות), התשנ"ב-1992.

(ב) לא תוגש קובלנה לפי סעיף קטן (א) אלא אם כן מסר הקובל הודעה לשר על כוונתו לעשות כן ולא הוגש, תוך 60 ימים לאחר מכן, כתב אישום מטעם היועץ המשפטי לממשלה.

סמכות ביקורת

16. (א) הממונה או מי שהוא הסמיך לכך בכתב, רשאי לבקר בכל עת בכל עסק, חנות או מקום, שבהם עוסקים, או הנחשדים שעוסקים בהם בחמרים מסוכנים, למעט בית מרקחת או עסק שעיקר עיסוקו סמי מרפא או רעלים רפואיים, ורשאי הוא ליטול דגימות של חמרים מסוכנים כאמור, ורשאי הוא לאסור מכירתו של מצרך הנחשב מזיק לבריאות או מסוכן מבחינה אחרת, או לתפסו, עד לסיום חקירה או עד לנקיטת הליכים לפי חוק זה או לפי חיקוק אחר.

(ב) הממונה או מי שהוא הסמיך לכך בכתב לא ייכנס למקום המוחזק על ידי מערכת הבטחון, אלא ברשות שר הבטחון או מי שהוא הסמיך לענין זה.

צו פינוי רעלים

16א. (א) נוכח הממונה כי רעלים מצויים ברשות אדם המחזיק בהם ללא היתר רעלים או בניגוד לתנאיו, או כי רעלים או פסולת רעלים הושלכו לרשות הרבים, וטרם הוגש כתב אישום, רשאי הוא לעשות את אלה:

(1) לצוות על בעל הרעלים, על בעל הנכס, או על מי שהשליך את הרעלים להוציא את הרעלים מחזקתו או לסלקם למקום, באופן ותוך תקופת הזמן שתיקבע בצו ושתחילתה במועד מסירתו, הכל כפי שיורה בצו;

(2) לצוות על בעל הרעלים, על בעל הנכס או על מי שהשליך את הרעלים, בצו כאמור בפסקה (1), להחזיר, במידת האפשר ובהתאם לנסיבות, את המצב לקדמותו.

(ב) מי שלא קיים הוראות צו שניתן לפי סעיף זה, רשאי הממונה או מי שהוא הסמיך לענין זה לבצע את הנדרש לפי הצו; משעשה כן, יהיה מי שנצטווה אך לא מילא אחר הוראות הצו,

חייב בתשלום כפל ההוצאות שהוצאו, לקרן לשמירת הנקיון; על גבייתן של הוצאות שהוצאו לפי סעיף זה תחול פקודת המסים (גביה).

(ג) מי שהשר הסמיך לענין ביצוע צו כאמור בסעיף קטן (ב), רשאי להיכנס לכל מקום לשם ביצוע הצו, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט.

(ד) על מסירת צו לפי חוק זה יחולו הוראות סעיף 237 לחוק סדר הדין הפלילי בדבר המצאת מסמכים, בשינויים המחויבים.

בקשה לביטול צו על ידי בית המשפט

16א. (א) הרואה את עצמו נפגע על ידי צו שהוצא לפי הוראות סעיף 16א, רשאי להגיש לבית המשפט המוסמך לדון בעבירה נושא הצו, בקשה לביטולו.

(ב) הגשת בקשה לביטול צו, לפי הוראות סעיף קטן (א), אינה מתלה את תוקפו של הצו, כל עוד לא החליט בית המשפט אחרת; החליט בית המשפט להתלות את תוקפו של הצו במעמד צד אחד, תידון הבקשה במעמד הצדדים בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מתום שבעה ימים מיום ההחלטה.

(ג) בית המשפט רשאי לבטל את הצו, לאשרו או לשנותו.

אחריות נושא משרה בתאגיד

16ב. (א) נושא משרה בתאגיד חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירות לפי סעיף 15 על ידי תאגיד או על ידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו – כפל הקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין; לענין סעיף זה, "נושא משרה" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף, למעט שותף מוגבל, או פקיד האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו בוצעה העבירה.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיף 15 על ידי תאגיד או על ידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר חובתו לפי הסעיף האמור, אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

שיעורי קנסות

16ג. על אף הוראות סעיף 221(ב) לחוק סדר הדין הפלילי, רשאי שר המשפטים, בהסכמת השר ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, לקבוע שיעור קנס העולה על סכום הקנס הקבוע בסעיף האמור לעבירה לפי חוק זה שנקבעה כעבירת קנס, וכן לעבירת קנס

חוזרת, נמשכת או נוספת שעבר אותו אדם, בהתחשב בסוג העבירה ובנסיבות ביצועה, ובלבד שסכום הקנס לא יעלה על עשרה אחוזים מסכום הקנס המרבי הקבוע לאותה עבירה.

מינוי ממונה על אירוע חומרים מסוכנים

16ג1. (בוטל)

תפקידי ממונה בעת אירוע חומרים מסוכנים וסמכויותיו

16ג2. (א) לממונה יהיו התפקידים המנויים בסעיף זה בעת אירוע חומרים מסוכנים:

(1) (נמחקה)

(2) (נמחקה)

(3) מתן ייעוץ מקצועי לקצין משטרה או לקצין צה"ל, לפי בקשתם, לגבי אופן הטיפול בחומרים מסוכנים, כדי למנוע, לצמצם או להפסיק סכנה לאדם ולסביבה; לענין פסקה זו, "קצין משטרה", "קצין צה"ל" – כהגדרתם בסעיף 90א לפקודת המשטרה;

(4) מתן ייעוץ מקצועי להחזרת המצב באזור האירוע לקדמותו והנחיות לשיקום אזור האירוע.

(ב) לצורך ביצוע תפקידיו לפי סעיף קטן (א), יהיו לממונה הסמכויות המפורטות להלן:

(1) לדרוש מאדם המצוי באזור האירוע או מאדם שיש לממונה יסוד להניח כי יש לו קשר לאירוע או מידע בקשר אליו, להזדהות;

(2) להיכנס לכל מקום ככל הדרוש לטיפול באירוע החומרים המסוכנים;

(3) לדרוש מסמכים, לעיין בהם וליטול אותם או העתקים מהם;

(4) (נמחקה)

(5) ליטול דוגמה מכל חומר שיש לו יסוד סביר להניח שהוא חומר מסוכן;

(6) (נמחקה)

(ג) (בוטל)

בדיקת אירוע חומרים מסוכנים

316ג. (א) השר רשאי למנות ועדת בדיקה לשם בירור סיבותיו ונסיבותיו של אירוע חומרים מסוכנים, ובמטרה להפיק לקחים (בחוק זה – ועדת בדיקה); ועדת הבדיקה תגיש לשר מסקנות והמלצות.

(ב) בטרם תגיש ועדת בדיקה מסקנות והמלצות לפי סעיף קטן (א), תינתן הזדמנות לגוף הצלה שביקש זאת להשמיע את עמדתו.

(ג) לצורך ביצוע תפקידיו יהיו לחבר ועדת הבדיקה סמכויות אלה:

(1) סמכויות חקירה המסורות לקצין משטרה לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות), והוראות סעיף 3 לפקודה האמורה יחולו על הבדיקה;

(2) הסמכויות האמורות בסעיף 216ג(ב)(3) ו-5;

(3) הסמכות לבקש משופט צו חיפוש כדי להבטיח הצגתו של מסמך או חפץ הדרוש לבדיקה, והסמכות לבצע חיפוש על פיו; על צו כאמור יחולו הוראות הפרק השלישי לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969.

ממונה בעת אירוע חומרים מסוכנים – הגבלת סמכות

416ג. (א) באירוע חומרים מסוכנים שמקורו בשטח מרכזי המחקר הגרעיני שבאחריות הוועדה לאנרגיה אטומית, או שמקורו בשטח של מיתקן ביטחוני או בשטח המוחזק על ידי צה"ל, כהגדרתם בסעיף 90א לפקודת המשטרה, לא יחולו הוראות סעיף 216ג, אלא אם כן אישר ראש הממשלה או שר הביטחון, לפי הענין, את הפעלת סמכויותיו של ממונה הקבועות באותו סעיף.

(ב) (בוטל)

תחולה על המדינה

16ד. (א) בלי לגרוע מהוראות סעיפים 2ג16, 3ג16 ו-4ג16, חוק זה יחול על המדינה, ואולם

–

(1) הוא לא יחול על מיתקני הועדה לאנרגיה אטומית ועל מי שהוחל עליו צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (בניה והפעלה של כור גרעיני), התשל"ה-1974;

(2) הוראות חוק זה לא יחולו על פעילות בטחונית או מבצעית או על תוצאות פעילות כאמור, של –

(א) חידות ויחידות סמך של משרד ראש הממשלה, שעיקר פעילותן בתחום בטחון המדינה או יחסי החוץ שלה;

(ב) יחידות סמך של משרד הבטחון, שעיקר פעילותן בתחום בטחון המדינה;

(ג) צבא הגנה לישראל,

ואולם פעילות כאמור תבוצע, ככל האפשר, בהתאם להוראות חוק זה.

(ב) הוראות חוק זה לא יחולו על חברה ממשלתית שהועברו אליה תחומי פעולה של מי מהמנויים בפסקה (א)(2) אחרי יום כ"ג באדר ב' התשנ"ז (1 באפריל 1997), בכל הנוגע לתחומי הפעולה שהועברו אליה.

סייג לתחולה על עובדים

16ד1. הוראות חוק זה לא יחולו על חשיפה של עובד לחומרים מסוכנים במקום עבודתו, מקום שנקבעו לעניין זה הוראות לפי פקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], התשל"ל-1970.

שמירת דינים

16ה. הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל דין ולא לגרוע מהן.

ביצוע ותקנות

17. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

"הדין החדש" – חוק זה כנוסחו בחוק רישוי סביבתי מיום התחילה או מהיום הקובע ואילך, לפי העניין;

"הדין הישן" – חוק זה כנוסחו ערב יום התחילה;

"היתר רעלים אחוד" – היתר רעלים אחוד שניתן לפי סעיף 3טז, כנוסחו בדין החדש, לרבות היתר רעלים קיים או אישור קיים שרואים אותם כהיתר רעלים אחוד לפי הוראות סעיף 21(ב) או לפי הוראות סעיף 22(ב);

"היתר רעלים קיים" – היתר רעלים שניתן לפי סעיף 3, כנוסחו בדין הישן;

"חוק רישוי סביבתי" – חוק הגנת הסביבה (ייעול הליכי רישוי סביבתי) (תיקוני חקיקה), התשפ"ד-2024;

"היום הקובע" – המועד כאמור בסעיף 6(ב) לחוק רישוי סביבתי: כ"ב בטבת התשפ"ז (1 בינואר 2027), או המועד שנקבע בצו לפי סעיף 6(ג) לחוק האמור;

"יום התחילה" – יום התחילה כאמור בסעיף 6(א) לחוק רישוי סביבתי: יום כ"ח באב התשפ"ד (1 בספטמבר 2024);

"מפעל קיים" – עיסוק טעון היתר רעלים, שהיה בידי העוסק בו, ערב יום התחילה, היתר רעלים קיים.

הוראות מעבר לעניין עוסק בעיסוק טעון היתר שהוא מפעל קיים

19. (א) על אף האמור בסעיף 3 לדין החדש, עוסק ברעלים בעיסוק טעון היתר שהוא מפעל קיים, רשאי לעסוק ברעלים, לפי היתר הרעלים הקיים שבידו, בתקופה שמיום התחילה עד למועד מתן החלטה בבקשה לחידוש היתר רעלים לפי אותו סעיף או בבקשה לקבלת היתר רעלים אחוד לפי סעיף 3טז לדין החדש, גם אם תקופת תוקפו של היתר הרעלים הקיים שבידו הסתיימה במהלך אותה תקופה, ויראו כאילו הוארך תוקפו של היתר הרעלים הקיים שבידו עד למועד מתן ההחלטה בבקשה כאמור (בסעיף זה – תקופת הארכת התוקף), ובלבד שהתקיימו הוראות סעיף קטן (ב), (ג) או (ד), לפי העניין, והכול אלא אם כן היתר הרעלים הקיים בוטל או הותלה לפני תום תקופת הארכת התוקף.

(ב) בעל היתר הרעלים כאמור בסעיף קטן (א) הגיש בקשה לחידוש היתר רעלים לפי סעיף 3 לדין החדש, ובכלל זה לשם קבלת היתר רעלים אחוד לפי סעיף 3 לדין החדש, לפי העניין, עד המועדים המפורטים בתוספת השלישית, כנוסחה בדין החדש (בסעיף זה – התוספת השלישית), בטור ג' או בטור ה' בחלק א', לפי העניין, או בטור ד' בחלק ב' לצד הפרט שבו מנוי העיסוק נושא ההיתר.

(ג) לעניין מפעל קיים שמתבצע בו יותר מסוג עיסוק אחד מהעיסוקים המנויים בתוספת השלישית, יהיה המועד להגשת הבקשה לגביו לפי המפורט להלן, אלא אם כן הורה הממונה אחרת לבקשת בעל היתר הרעלים:

(1) לעניין עיסוקים הטעונים היתר רעלים באותה רמה – המועד המוקדם מבין המועדים האמורים בתוספת השלישית לגבי אותם עיסוקים;

(2) לעניין עיסוקים המנויים בפרטים שבחלק א' לתוספת השלישית ועיסוקים המנויים בפרטים שבחלק ב' שבאותה תוספת – המועד המוקדם מבין המועדים הקבועים בחלק א' לתוספת השלישית;

(3) לעניין עיסוקים הטעונים הן היתר רעלים ברמה א' והן היתר רעלים ברמה ב' – המועד המוקדם מבין המועדים הקבועים בתוספת השלישית לעניין היתר רעלים ברמה א'.

הוראות לעניין בקשות שהוגשו לפי הדין הישן

20. הוראות הדין הישן יחולו על בקשה להיתר רעלים לגבי עיסוק שאינו מפעל קיים לפני היום הקובע, ועל ההיתר שיינתן יחולו הוראות הדין החדש כאילו היה מפעל קיים.

תחולת הדין החדש על מפעל קיים

21. (א) לעניין היתר של מפעל קיים שאינו טעון היתר רעלים אחוד לפי הוראות הדין החדש, יחולו הוראות הדין החדש החל מהיום הקובע.

(ב) היה מפעל קיים טעון היתר רעלים אחוד לפי הוראות הדין החדש, יחולו הוראות אלה:

(1) החל מהיום הקובע ועד תום תקופת הארכת התוקף החלה לגביו, יראו את היתר הרעלים הקיים, יחד עם התנאים שנתן נותן אישור לעניין סעיף 1(א)(1) לחוק רישוי עסקים, ברישיון העסק או בהיתר הזמני לפי הוראות החוק האמור שבידי בעל המפעל הקיים, כהיתר

רעלים אחד, ויחולו לגביו הוראות הדין החדש; בסעיף זה ובסעיף 22, "נותן אישור" – כמשמעותו בסעיף 6 לחוק רישוי עסקים, מטעם השר;

(2) הסמכויות הנתונות לממונה לעניין היתר רעלים אחד לפי הדין החדש יהיו נתונות לו לעניין היתר שרואים אותו לפי הוראות פסקה (1) כהיתר רעלים אחד; ואולם, על אף האמור בפסקה (1), הממונה יהיה רשאי לשנות תנאים בהיתר כאמור בהתאם לסמכויותיו לפי הדין הישן, ובכלל זה לפי הוראות סעיף 3(ה), כנוסחו בדין הישן.

הוראות לעניין עיסוק שלא היה טעון היתר לפי הדין הישן

22. (א) מי שערב יום התחילה עסק כדין ברעלים, בפעילות המנויה בפרט 5.3 או 5.4 בחלק א' לתוספת השלישית כנוסחה בדין החדש, על פי רישיון לפי חוק רישוי עסקים, בהתאם לאישור נותן האישור לפי סעיף 1(א)(1) לחוק האמור ולתנאים שנקבעו על ידו (בסעיף קטן זה – אישור קיים), רשאי להמשיך בעיסוקו אף בלא היתר לפי חוק זה, בתנאים ועל פי ההוראות שחלו עליו ערב יום התחילה, ואם נדרש חידוש הרישיון לעסק, יראו את האישור הקיים כאילו ניתן לצורך חידוש הרישיון, והכול עד להחלטת הממונה בבקשה להיתר רעלים לפי הדין החדש, ובלבד שהבקשה להיתר הוגשה עד המועד המפורט בטור ג' או בטור ה' בחלק א' בתוספת השלישית, לפי העניין, לצד אותה פעילות ושרישיון העסק לא בוטל או הותלה לפני שניתנה החלטת הממונה בבקשה להיתר.

(ב) על עיסוק ברעלים כאמור בסעיף קטן (א), יחולו הוראות אלה:

(1) החל מהיום הקובע ועד מועד קבלת החלטת הממונה בבקשה להיתר כאמור בסעיף קטן (א), יראו את האישור הקיים כהיתר רעלים אחד, ויחולו לגביו הוראות הדין החדש;

(2) הסמכויות הנתונות לממונה לעניין היתר רעלים אחד לפי הדין החדש, יהיו נתונות לו לעניין האישור הקיים שרואים אותו לפי הוראות פסקה (1) כהיתר רעלים אחד; אולם, על אף האמור בפסקה (1), הממונה יהיה רשאי לשנות תנאים בהיתר כאמור בהתאם לסמכויותיו לפי חוק זה, כנוסחו בדין הישן, ובכלל זה לפי הוראות סעיף 3(ה), כנוסחו בדין הישן.

הוראות לעניין היתר רעלים אחד

23. (א) על אף האמור בסעיף 3(א) לדין החדש, תקופת תוקפו של היתר רעלים אחד שניתן למבקש לראשונה מהיום הקובע ואילך, תהיה שבע שנים.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) וסעיפים 19 עד 22 לא יחולו לעניין היתר רעלים שנדרש לצורך עיסוק ברעלים הטעון היתר פליטה אחוד.

הוראות לעניין עיסוק שאינו טעון היתר לפי הדין החדש

24. על אף האמור בסעיף 3, לדין החדש, עיסוק ברעלים שערב יום התחילה היה טעון היתר רעלים בהתאם להוראות לפי סעיפים 3 ו-10, כנוסחם בדין הישן, ובכלל זה לפי תקנות החומרים המסוכנים (סיווג פטור), התשנ"ו-1996, כנוסחן ערב יום התחילה, והוא לא טעון היתר לפי הוראות התוספת השלישית כנוסחה בדין החדש, יוסיף להיות טעון היתר רעלים בהתאם להוראות הדין הישן, בתקופה שמיום התחילה עד המועד שבו קבע השר, בתקנות, הוראות לעניין אותו עיסוק לשם הגנה על בריאות הציבור או על הסביבה שיקבעו כי העיסוק פטור מהיתר רעלים (בסעיף זה – תקופת המעבר, לעניין עיסוק), ויחולו לגביו, בתקופת המעבר, הוראות הדין הישן, בשינויים שלהלן, והוראות סעיפים 4 ו-6 בלדין החדש:

(1) על אף האמור בסעיף 3(ד), כנוסחו בדין הישן, היתר רעלים יעמוד בתוקף עד תום תקופת המעבר לעניין העיסוק נושא ההיתר או עד קבלת החלטה של הממונה בבקשה לחידוש היתר רעלים כמפורט בפסקה (2);

(2) חלפו שבע שנים מיום התחילה או מיום קבלת היתר רעלים, לפי המאוחר, ולא הותקנו תקנות כאמור ברישה, יעמוד היתר הרעלים בתוקף שנתיים נוספות, ובלבד שהוגשה עד תום השנה הראשונה מהן בקשה לחידוש ההיתר לפי הוראות הדין הישן;

(3) בעל היתר רעלים רשאי להעביר את ההיתר לאדם אחר, ובלבד שניתן לכך אישור הממונה מראש ובכתב; בקשה להעברת היתר רעלים תכלול את פרטי מקבל היתר הרעלים והצהרתו על כך שתנאי ההיתר מוכרים לו וכי ידועה לו חובתו לפעול לפיהם; בקשה כאמור תוגש לממונה באופן דיגיטלי, במתכונת שפרסם הממונה באתר האינטרנט של המשרד; הוגשה לממונה בקשה להעברת היתר רעלים לפי הוראות פסקה זו, ייתן הממונה החלטה בבקשה בתוך 30 ימים מיום שהוגשה לו, ורשאי הוא להאריך את התקופה האמורה ב-30 ימים נוספים, אם ראה צורך בכל בשל מורכבות הבקשה.

דחיית מועדים

25. השר רשאי, בצו, לשנות מועד מהמועדים הקבועים בתוספת השלישית לדין החדש לגבי פרט מסוים ולקבוע לגבי אותו פרט מועד אחר, אם מצא כי השינוי כאמור נדרש לצורך היערכות ליישום הוראות החוק, ובלבד שלא יהיה בכך כדי לקצר את התקופה להגשת

בקשה לפי סעיף 3' לדין החדש, ושהמועד האחרון להגשת בקשות כאמור בסעיף 19(ב) לא יהיה מאוחר מיום י"ד בתמוז התשצ"ד (1 ביולי 2034).

תוספת ראשונה

1 Aluminum	אלומיניום
2 Cerium and its compounds	צריום ותרבותיו
3 Chromium	כרום
4 Cobalt	קובאלט
5 Copper	נחושת
6 Germanium	גרמאניום
7 Gold	זהב
8 Hafnium	האפניום
9 Indium	אינדיום
10 Iridium	אירידיום
11 Manganese	מאנגאן
12 Molybdenum	מוליבדן
13 Nickel	ניקל
14 Niobium	ניוביום
15 Palladium and its compounds	פאלאדיום ותרבותיו
16 Pesticide, not included in 2nd annex חומר הדברה, שאינו כלול בתוספת השניה	
17 Platinum and its compounds	פלאטינה ותרבותיה
18 Rhodium and its compounds	רודיום ותרבותיו
19 Ruthenium	רותניום
20 Silver	כסף
21 Tantalum	טאנטאל
22 Thallium	תאליום
23 Thorium	תוריום
24 Tin	בדיל
25 Titanium	טיטאניום
26 Tungsten	וולפראם
27 Vanadium	ואנאדיום

28 Zinc

אבץ

29 Zirconium

צירקוניום

תוספת שניה

1	Acetals	אצטאלים
2	Acridines	אקרידינים
3	Acrylic acid and derivatives	חומצה אקרילית ותולדותיה
4	Acyl halides	אציל האלידים
5	Adhesives containing organic liquids	דבקים המכילים ממסים אורגניים
6	Aflatoxins	אפלאטוקסינים
7	Alcoholates	אלכוהולאטים
8	Alcohols, liquid	כהלים נוזלים
9	Aldehydes, liquid	אלדהידים נוזלים
10	Aliphatic compounds, halogenic	תרכובות האלוגניות אליפאטיות
11	Alkali metal hydroxides and oxides	הידרוקסידים ותחמוצות של מתכות
12	Alkali metals	מתכות אלקאליות
13	Alkaline earth metals	מתכות אלקאליות-עפרוריות
14	Alkynes	אלקינים
15	Alkenes	אלקנים
16	Aluminates, alkali metal	אלומינאטים של מתכות אלקאליות
17	Aluminum halides, anhydrous	האלידים אלמימיים של אלומיניום
18	Amides, metal	אמידים של מתכות
19	Amines	אמינים
20	Aminoalcohols and derivatives	אמינוכהלים ותולדותיהם
21	Aminotriazole	אמינוטריאזול
22	Ammonia	אמוניה
23	Antimony and its compounds	אנטימון ותרכובותיו
24	Aromatic compounds, halogenic	תרכובות ארומאטיות האלוגניות
25	Arsenic and its compounds	ארסן ותרכובותיו
26	Asbestos	אזבסט
27	Azathioprine	אזאתיופרין

28	Azides	אזידים
29	Azo compounds	תרכובות אזו
30	Barium compounds	תרכובות באריום
31	Beryllium and its compounds	בריליום ותרכובותיו
32	Bismuth and its compounds	ביסמות ותרכובותיו
33	Bisulphates	ביסולפאטים
34	Boranes	בוראנים
35	Borides	בורידים
36	Borohydrides, metal	בורוהידרידים של מתכות
37	Boron and its organic compounds	בור ותרכובותיו האורגניות
38	Bromic acid and its salts (bromates)	חומצה ברומית ומלחיה (ברומאטים)
39	Bromine	ברום
40	Cadmium and its compounds	קאדמיום ותרכובותיו
41	Camphor	קאמפור
42	Carbamates	קארבאמאטים
43	Carbides, metal	קארבידים של מתכות
44	Carbon disulphide	פחמן דו-גופרי
45	Carbon, activated	פחמן משופעל
46	Carbonic acid organic derivatives	תולדות אורגניות של חומצה פחמנית
47	Carbonyl halides	קארבוניל האלידים
48	Carboxylic acids (C_1 – C_7) monobasic, and their derivatives	חומצות קארבוקסיליות (C_7 – C_1) חד-בסיסיות ותולדותיהן
49	Carboxylic acids, dibasic, aromatic or alicyclic and their derivatives	חומצות קארבוקסיליות דו-בסיסיות ארומאטיות או אליציקליות ותולדותיהן
50	Chlorambucil	כלוראמבוציל
51	Chloric acid and its salts (chlorates)	חומצה כלורית ומלחיה (כלוראטים)
52	Chlorine	כלור
53	Chlorites	כלוריטים
54	Chloropicrin	כלורופיקרין
55	Chloroplatinic acid	חומצה כלורופלאטינית
56	Chromium compounds	תרכובות כרום

57	Coal tar distillates	תזקי קי עטרן
58	Cobalt compounds	תרכובות קובאלט
59	Copper compounds	תרכובות נחושת
60	Cyanamide and derivatives	ציאנמיד ותולדותיו
61	Cyanamide, calcium	סידן ציאנמיד
62	Cyanates and isocyanates	ציאנאטים ואיזוציאנאטים
63	Cyanides, inorganic	ציאנידים אי-אורגניים
64	Cyanuric acids, derivatives and analogs	חומצה ציאנורית, תולדותיה ואנאלוגים שלה
65	D.D.T.	די.די.טי.
66	Dibenzofurans	דיבנזופוראנים
67	Diesel oil	סולר
68	Diketene	דיקטן
69	DimethylcarbamyI chloride	דימתילקארבאמיל כלוריד
70	Dimethylformamide, N,N-	דימתילפורמאמיד, N,N-
71	Dimethylsulfoxide	דימתילסולפוקסיד
72	Dioxins	דיאוקסינים
73	Epihalohydrins	אפיהאלוהידרינים
74	Epoxides (alkylene oxides)	אפוקסידים (אלקילן אוקסידים)
75	Esters, liquid (excl. triglycerides)	אסטרים נוזלים (למעט טריגליצרידים)
76	Ethers, liquid	אתרים נוזלים
77	Ethylene glycol	אתילן גליקול
78	Ethylene oxide	אתילן אוקסיד
79	Astrogenic substances, conjugated	תרכובות אסטרוגניות, מצומדות
80	Ferric chloride, anhydrous	ברזל (III) כלורי אלמימי
81	Fluorides	פלואורידים
82	Fluorosilicic acid and its salts	חומצה פלואורוצורית ומלחיה
83	Fuel oil	מזוט
84	Gallium and its compounds	גאליום ותרכובותיו
85	Gases, compressed or liquefied	גזים דחוסים או מונזלים
86	Gasoline	בנזין

87	Halides of non-metals	האלידים של אלמתכות
88	Halocarboxylic acid and derivatives	חומצות האלוקארבוקסיליות ותולדותיהן
89	Halogenated alcohols, ketons, aldehydes	כהלים, קטונים ואלדהידים האלוגניים
90	Haloorganometallic compounds	תרכובות האלואורגאנומתכיות
91	Halophosphoric acids and derivatives	חומצה האלזרחתית ותולדותיה
92	Halosulphonic acids and derivatives	חומצה האלוסולפנית ותולדותיה
93	Hexamethylphosphoramide	הקסאמתילפוספוראמיד
94	Hydrazine and its derivatives	הידראזין ותולדותיו
95	Hydrides, metal	הידרידים של מתכות
96	Hydrocarbons, aliphatic and alicyclic, liquid	פחמימנים אליפאטיים או אליציקליים נוזלים
97	Hydrocarbons, aromatic	פחמימנים ארומאטיים
98	Hydrocarbons, aromatic, polycyclic	פחמימנים ארומאטיים רב-טבעתיים
99	Hydrohalogenic acids	חומצות מימן-האלוגניות
100	Hydroxylamine and its derivatives	הידרוקסילאמין ותולדותיו
101	Hypochlorites	היפוכלוריטים
102	Imines, alkylene	אלקילן אימינים
103	Indium and its compounds	אינדיום ותרכובותיו
104	Infectious substances	חומרים מידבקים
105	Iodates	יודאטים
106	Iodine	יוד
107	Kerosene	נפט
108	Ketones, liquid	קטונים נוזלים
109	Lachrymating substances	חומרים מדמיעים
110	Lead and its compounds	עופרת ותרכובותיה
111	Magenta	מאגנטה
112	Maleic acid and its derivatives	חומצה מאלאית ותולדותיה
113	Malonic acid and its derivatives	חומצה מאלונית ותולדותיה
114	Manganese compounds	תרכובות מאנגאן
115	Melphalan	מלפאלאן

116 Mercaptans	מרקאפטאנים
117 Mercury and its compounds	כספית ותרבותיה
118 Metal alkyls and aryls	אלקילים וארילים של מתכות
119 Metal carbonyls	קארבונילים של מתכות
120 Metal catalyst	קאטאליזטור מתכתי
121 Metal powder	אבקת מתכת
122 Metal silicon powders	אבקת מתכת-צורן
123 Molybdenum compounds	תרכובות מוליבדן
124 Morpholine and its derivatives	מורפולין ותרבותיו
125 Mustard gases	גזי חרדל
126 Nickel compounds	תרכובות ניקל
127 Nitric acid and its salts	חומצה חנקתית ומלחיה
128 Nitrides (excl. silicon nitride)	ניטרידים (למעט ניטריד הצורן)
129 Nitriles	ניטרילים
130 Nitrites	ניטריטים
131 Nitroaliphatic compounds and their derivatives	תרכובות ניטרואליפאטיות ותולדותיהן
132 Nitroaromatic compounds and their derivatives	תרכובות ניטרוארומאטיות ותולדותיהן
133 Nitrosamines	ניטרוזאמינים
134 Nitroso compounds	תרכובות ניטרוזו
135 Orthoformic acids and their derivatives	חומצה אורתופורמית ותולדותיה
136 Osmium tetroxide	אוסמיום ארבע-חמצני
137 Oxalic acid and its derivatives and salts	חומצה אוקסאלית, תולדותיה ומלחיה
138 Oximes	אוקסימים
139 Paints	צבעים
140 Percarbonates	פרקארבונאטים
141 Perhalogenic acids and salts	חומצות על-האלוגניות ומלחיהן
142 Permanganates	על-מאנגאנאטים
143 Peroxides	על-תחמוצות
144 Persulphates	על-סולפאטים

145 Pesticide, anticoagulant	חומר הדברה מונע קרישה
146 Pesticide, arsenical	חומר הדברה ארסני
147 Pesticide, aryl urea and aryl thiourea	חומר הדברה עם אריל אוריאה ואריל תיאוריאה
148 Pesticide, benzoic derivative	חומר הדברה עם תולדות בנזואיות
149 Pesticide, bipyridilium	חומר הדברה עם ביפירידיליום
150 Pesticide, carbamate	חומר הדברה קארבאמאטי
151 Pesticide, coumarin derivative	חומר הדברה עם תולדות קומארין
152 Pesticide, dithiocarbamate	חומר הדברה דיתיוקארבאמאטי
153 Pesticide, fluoroacetic acid derivatives	חומר הדברה עם תולדות חומצה פלואורואצטית
154 Pesticide, mercury based	חומר הדברה על בסיס כספית
155 Pesticide, organohalogen	חומר הדברה עם האלוגן אורגאני
156 Pesticide, organophosphorus	חומר הדברה עם זרחן אורגאני
157 Pesticide, organotin	חומר הדברה עם בדיל אורגאני
158 Pesticide, phenoxy	חומר הדברה פנוקסי
159 Pesticide, phosphide	חומר הדברה פוספידי
160 Pesticide, phthalimide derivative	חומר הדברה עם תולדות פתאלימיד
161 Pesticide, pyrethrin and pyrethroid	חומר הדברה פירתרני ופירתרואידי
162 Pesticide, substituted nitrophenol	חומר הדברה עם ניטרופנול מותמר
163 Pesticide, triazine	חומר הדברה טריאזיני
164 Petroleum crude oil	נפט גולמי
165 Phenols and their derivatives and salts	פנולים, תולדותיהם ומלחיהם
166 Phosgene and thiophosgene	פוסגן ותיופוסגן
167 Phosphates, organic, aliphatic and aromatic	זרחות אורגאניות אליפאטיות וארומאטיות
168 Phosphides	פוספידים
169 Phosphites	פוספיטים
170 Phosphonium compounds	תרכובות פוספוניום
171 Phosphorus	זרחן
172 Phosphorus oxides and acids	תחמוצות וחומצות של זרחן
173 Phosphorus oxyhalides	זרחנים אוקסיהאלידיים

174 Phosphorus sulphides	זרחנים סולפידיים
175 Photoresists	פוטורזיסטים
176 Piperazine and its derivatives	פיפראזין ותולדותיו
177 Piperidine and its derivatives	פיפרידין ותולדותיו
178 Polyhalogenated biphenyls	ביפנילים רבי-האלוגנים
179 Pyridines and picolines	פירידינים ופיקולינים
180 Quaternary ammonium compounds	תרכובות אמוניום רבעוניות
181 Quinones	קינונים
182 Radioactive materials	חומרים רדיואקטיביים
183 Rare earth metals	מתכות עפרוריות-נדירות
184 Resinates, metal	רזינאטים של מתכות
185 Reserpine	רסרפין
186 Rubber solution	תמיסת גומי
187 Selenium and its compounds	סלן ותרכובותיו
188 Silanes and their derivatives	סילאנים ותולדותיהם
189 Silicides	סיליצידים
190 Silicon powder	אבקת צורן
191 Silver compounds	תרכובות כסף
192 Sulphides, hydrosulphides and polysulphides	סולפידים, מימן-סולפידים ורב-סולפידים
193 Sulphites and hydrosulphites	סולפיטים ומימן-סולפיטים
194 Sulphonic acids and their derivatives	חומצות סולפוניות ותולדותיהן
195 Sulphonyl halides, organic	סולפוניל האליד אורגני
196 Sulphur	גופרית
197 Sulphuric acid and its derivatives	חומצה גופרתית ותולדותיה
198 Sulphurous acid	חומצה גופריתית
199 Sulphuryl halides	סולפוריל האלידים
200 Tars, liquid	עטרן נוזל
201 Tellurium and its compounds	טלור ותולדותיו
202 Tetraalkyl silicate	סיליקאט ארבע-אלקילי
203 Thallium and its compounds	תאליום ותרכובותיו

204 Thioalcohols	תיוכהלים
205 Thiocarbamates	תיוקארבאמאטים
206 Thiocarboxylic acids and derivatives	חומצות תיוקארבוקסיליות ותולדותיהן
207 Thiocyanates	תיוציאנאטים
208 Thionyl halides	תיוניל האלידים
209 Thiophene, hydrothiophene and their derivatives	תיופן, הידרותיופן ותולדותיהם
210 Thiophosphoric acids and their derivatives	חומצה תיוזרחתית ותולדותיה
211 Thiosulphates	תיוסולפאטים
212 Tin compounds	תרכובות בדיל
213 Titanium compounds	תרכובות טיטאניום
214 Turpentine, rosin oil and their substitutes	שמן טרפנטין, שמן רוזין ותחליפיהם
215 Urethanes	אוריתאנים
216 Used oils	שמנים משומשים
217 Vanadium compounds	תרכובות ואנאדיום
218 Zinc compounds	תרכובות אבץ
219 Zirconium compounds	תרכובות צירקוניום

התוספת השלישית (סעיף 5(א))

טופס 1 [פנקס רעלים \(מכירות\)](#)

טופס 2 [פנקס רעלים \(קניות\)](#)

תוספת רביעית (סעיף 1, ההגדרה "תכונת סיכון", לעניין חומר)

(1) נפיץ (Explosive);

(2) מחמצן (Oxidizing);

(3) דליק (Flammable);

(4) מגרה (Irritant);

(5) מזיק או גורם לסיכון לבריאות (Damage to health or organs, Harmful,);
(hazardous);

(6) רעיל (Toxic);

(7) מסרטן (Carcinogenic);

(8) משתך, מאכל (Corrosive);

(9) רעיל לרבייה (Toxic for reproduction);

(10) גורם שינוי גנטי (Mutagenic);

(11) גורם רגשוש (Sensitizing);

(12) רעיל, מזיק או מסוכן לסביבה (Ecotoxic), כגון מסוכן לשכבת האוזון או לסביבה
המימית (Hazardous to the ozone layer, Hazardous to the aquatic)
(Environment);

(13) גורם סיכון פיזיקלי הנובע מחוסר יציבות של החומר, כגון היותו חומר המגיב מעצמו
(Self-reactive), ובכלל זה מתחמם או מתלקח מעצמו (Pyrophoric or Self-heating) או
מגיב במגע עם אוויר, מים או חומר אחר כגון על-תחמוצת אורגנית (Organic Peroxide);

(14) גורם סיכון פיזיקלי הנובע מתכונה של החומר, כגון אירוסול (ארסס);

(15) גורם סיכון פיזיקלי הנובע מאופן אחסונו של החומר, כגון אחסון גזים בלחץ.

תוספת שיטית

סעיף 15(א)(א1), (ב1) ו-(ד1), (א1) ו-(א2)(2) ו-(3)

חלק א'

חלק ב'

חלק ג'